

זמני כניסה ויציאת השבת
לפי אופק נתיבות:

הדלקת נרות: *19:00

צאת השבת: 20:09

רבינו תם: 20:43

שבת שלום ועבורך !!!

* 30 דק/ קודם השקיעה

השבת שלום צבקות

גיליון 158

פרשת בהר – בחוקתי תשפ"ג | אבות פרק ה' | יש לשמור על קדושת הגיליון!

פנינה לנשמה

העם היהודי מורכב מחלקים שונים, וכל אחד מהם תורם את חלקו המיוחד לבניין האומה. יש חלק אחד, שנודעת לו חשיבות רבה יותר מכל. חלק זה הוא נשות האומה. נשות ישראל נושאות את התפקיד החשוב ביותר באומה, ומהוות חלק מרכזי ובסיסי שבלעדיו עלול הכל לקרוס חלילה.

דווקא הנשים, שפעולותיהן אינן מתבטאות בדרך כלל במישור הציבורי של העם, וכל תפקידיהן מתרכזים בתוך ביתן, הרחק מאור הזרקורים – נחשבות למרכז העם.

הסיבה לכך נעוצה ביכולת הכבירה שניתנה בידן להשפיע על בני ביתן, לכוונם ולנתב את דרכם על פי שאיפתן ורצונותיהם.

הרב הירש ממצה את הרעיון במשפט קצר: "מי שהאמהות שלו, כל העם שלו" (יסודות החינוך א). כאשר חפצים לשכנע עם שלם לעשות דבר מסוים, הדרך הפשוטה ביותר לכך הוא לשכנע את הנשים, והן כבר ישפיעו בכוחות הסגוליים הנתונים בידן, על בעליהן ובניהן. (ואת צנועים חכמה)

חכמת נשים

עושר אמיתי

בנו של רבנו ה"חפץ חיים" סיפר על הנהגת אביו בתוך ביתו: "זכורני מימי בחרותי, כי פעם התאוננה אמי על מצב הבית הגרוע, ופלטה מפיה: "הלא בית פלוני שהם הדיוטים – אנשים פשוטים ובניהם גסים ופשוטים, בכל זאת הוון ועושר בביתם, ואנו לעומתם, חיים בדוחק כל כך!"

והשיב לה אבי – החפץ חיים – בסגנון זה: "אני רואה לפי יושר ליבך שכך רצונך, כי איש פלוני, שלא חנן אותו ה' בדעת רחבה, וגם לא הצליחו ה' בבנים בעלי כשרונות טובים, היה לו להענישו גם בעניות.

ולעומת זה: את, שחננך ה' בבעל בן תורה, וגם אותך חנן הקב"ה בהכרת האמת, וכמו כן גם בנייך, יש תקווה כי יהיו לומדים ותלמידי חכמים גדולים, את חפצה כי תתברכי גם בעשירות?!

היכן הוא היושר האלוקי, שביתנו יתברך בכל, בחכמה ועושר, בבנים בעלי תקווה, ואילו בית פלוני ישאר ריק מכל, לא ברוחניות ולא בגשמיות? על כן הבה נשמח בחלקנו – כי טוב הוא". (גדולי ישראל בביתם)

פינת ההלכה

דיני יחוד – מעלית

❖ בדרך כלל שהייה במעלית היא פחות משיעור זמן יחוד (שהוזכר בעלון הקודם), ואפילו באופן שיש שיעור זמן יחוד (כגון בבנין רב קומות), מ"מ אם יש אפשרות שהמעלית תעצור בקומה ע"י קריאה של אדם אחר לפני שישעה שם שיעור יחוד מותר אפילו אם בסוף לא עצרה המעלית.

❖ במעלית של זכוכית שאפשר לבני אדם לראות מבחוץ, מותר להתייחד אפילו שיעור יחוד ויותר שהרי הוא כדין פתח פתוח לרשות הרבים.

❖ אע"פ שיש אופנים שמעיקר הדין מותר וכן"ל, מ"מ יש מקפידים שלא להיכנס למעלית עם אשה כלל כהרחקה יתירה מן הכיעור והרהורים, והמתמיר תע"ב.

❖ לפעמים המעלית צרה וקטנה, והמתייחדים בה מרגישים לא נעים להיות שם, ולכן אע"פ שמעיקר הדין מותר, מ"מ צריך להימנע מלגרום אי נעימות לבן אדם. (חוקי חיים)

סיפור לשבת

הם תלמידים של רב מפורסם מחו"ל שחפץ לקבוע את משכנו בארץ הקודש. הוא הצביע דוקא על הבית שלי כמקום ראוי להקמת בית מדרשו.

"אנחנו מוכנים לרכוש את הדירה ממך בכל מחיר. כבר דיברנו עם בעליה וקיבלנו את הסכמתו. אולם מתוקף 'חוק הגנת הדייר', אנחנו חייבים את אישורך."

הסברתי להם כי מכיוון שהדירה שייכת לי רק בדמי מפתח, אזי גם אם ישלמו לי כפליים ממחיר השוק לא אוכל למצוא דירה חלופית. אולם הם היו עקשנים: "מה אתה רוצה בתמורה?" הם שאלו.

נזכרתי בחלום של בני. בעיתון שהיה על השולחן לפני בלטה פרסומת שבישרה על פרויקט יוקרה שנבנה במרומי ירושלים. היתה בי זחיחות דעת. החווייתי באצבעי על הפרסומת ואמרתי לאורחי הנכבדים: תמורת דירתי אני מבקש דירה חלופית בפרוייקט זה!

להפתעתי הם ענו: "אין בעיה. אנחנו נרכוש עבורך דירה בת ארבעה חדרים בפרוייקט זה". הלם אחז בי כאשר הם מיד שלפו מסמך מוכן מכיסם, הוסיפו בו אי אלו שורות נדרשות, החתימו אותי והעניין הסתיים לחיים ולשלום.

בשנה הבאה כבר חגגנו את ליל הסדר בדירה החדשה.

כאשר שרנו יחד: 'לשנה הבאה בירושלים' הבטתי בפניו של בני הקטן שנצצו מאושר...

המלמד המשיך וסיפר: "כאשר שמעתי את המעשה מפי בעליו התקשיתי להאמין. יום אחד פגשתי באקראי את בן משפחתו של אחד הרוכשים. הוא סיפר לי את כל הסיפור על פרטיו המלאים. אז חדרה ההכרה בליבי. אכן, אין גדול מכוח התפילה."

(אור לישרים - פניני עין חמד)

הייתה שלי. אלא שכרתי אותה בדמי מפתח.

השנים חלפו וביתי ב"ה התמלא בילדים, כך הצפיפות גדלה והקושי התעצם. ביום מן הימים אחד מילדי הקטנים פנה אלי ואמר לי: "אבא, אנחנו חייבים לעבור לדירה חדשה. צפוף כאן!"

חייכתי מולו במרירות: אנחנו בקושי מצליחים לשלם על ההוצאות השוטפות של החודש. כיצד אפשר לחלום על דירה חדשה?

אולם הילד היה עקשן. הוא שב ואמר בפסקנות: "אנחנו חייבים לעבור לדירה גדולה יותר!". הוא גם הוסיף והבטיח בתמימות טהורה: "אתפלל על כך בעצמי, וגם אדאג שכל בני המשפחה יתפללו על כך." הילד שמר את הבטחתו. מאותו יום ואילך הקפיד להתפלל על כך בכל יום וגם הזכיר לאחיו להתפלל על כך. זמן מה לאחר מכן בליל הסדר, כאשר שרנו יחד כל בני המשפחה: "לשנה הבאה בירושלים". בני הקטן עמד על הכיסא וצעק "ובדירה חדשה!". גם בפעם השנייה והשלישית ששרנו, הוא דאג להוסיף זאת. בפעם הרביעית השתכנענו וענינו אחריו יחד 'אמן'!

אומר את האמת, אם עד אז התייחסתי לעניין כמושבת ילדות, בליל הסדר משהו בתוכי זז. גם אני הצטרפתי לתקווה והתחלתי לבקש על כך בתפילותי.

ערב אחד בתחילת חודש אייר, שני יהודים נכבדים נקשו על דלתי וביקשו להיכנס לביתי כדי לשוחח איתי. לתומי סברתי כי באו להתרים אותי לצדקה. לכן הבהרתי להם מראש כי לא אוכל לעזור להם ביותר משקל אחד... אולם הם מצידם הבהירו, כי רצונם אך ורק לדבר איתי.

הכנסתי אותם לביתי. הושבתי אותם לצד השולחן הדל. הם סיפרו לי כי

להלן סיפור מופלא, מעובד מתוך 'ממשנתה של תורה'.

מלמד מהמרכז שמע את הסיפור מפי בעל המעשה. ניתן ללמוד מסיפור זה עד כמה גדולה כוחה של תפילה.

במשרד התלמוד תורה שבו אני מלמד, יש יהודי יקר שעובד כעוזר טכני במשרד. תפקידו לצלם מסמכים, להדפיס דפי למידה למחנכים, לתייק מסמכים ועוד עבודות אשר טרחתן מרובה ושכרן דל למדי.

התמיהה אותי העובדה כי למרות משכורתו הנמוכה של האיש והליכותיו הפשוטות, הוא מתגורר באחת משכונות הפאר הירושלמיות, בבניין יוקרתי שרוב הדרים בו הם אזרחי חו"ל עתירי ממון. לתומי שיערתי כי הוא בוודאי בן למשפחה עשירה, ועבודתו בתלמוד תורה היא רק כדי למלא את שעותיו הפנויות ואולי אף לשם שמיים.

יום אחד האיש ניגש אלי כשבדידי שטר הלוואה. הוא ביקש ממני להיות ערב בעבורו על הלוואה. "אני זקוק להלוואה בדחיפות כדי לסגור את המינוס בבנק" הסביר בבושה. אני עמדתי נדהם: האם חסר לאיש הזה כסף?! כאילו הוא קרא את מחשבותי האיש המשיך והסביר לי: בודאי אתה תמה על כך שאני נזקק לכסף. הרי אני גר בבניין שהוא כמעט היקר ביותר בירושלים. אינך הראשון שאני נאלץ להסביר לו זאת. אמנם אני מתגורר בסביבה עשירה אולם העושר נעצר אצלי על מפתן הדלת... בביתי שוררת עניות של ממש.

אם תשאל מהיכן הגיעה אלי דירה שכזו, יתכן שלא תאמין לי, אבל זה הסיפור שמאחורי הדברים:

בעבר גרתי באחת משכונותיה הוותיקות של ירושלים בדירת קרקע ישנה בת שני חדרים, שאף היא לא

"עין חיים היא למחויקים בה ותומכיה מאושר"

ברכה מיוחדת לתורמים היקרים שזכו לרוב נחת, שמחה, הצלחה, בריאות איתנה, פרנסה טובה, שלום אהבה אחווה ורעות שפע ברכה להם ולבני משפחותיהם.

לתרומות ולשותפות בזיכוי הרבים 052-7697432

ניתן לקבל את העלון במייל: tzniutw@gmail.com

קוה אל ה'

בטחון – עזיבת הכל בידי הקב"ה

כשאדם זוכה ומחתן את בתו הראשונה והוא דואג וחושש מה יהיה כשיגיע תורה של הבת השניה, הרי שאין לו בטחון במי שעזר לו בראשונה. אילו אליהו הנביא היה דוד שלו, והיה שולח לו צ'ק בדולרים, הוא לא היה דואג...

לשים לב שאת בתו הראשונה חיתן עבורו אביו שבשמים, והוא יכול לחתן גם את בתו השניה – זוהי עבודת האמונה וממנה נובע הבטחון. בטחון היינו שהקב"ה אינו תלוי בנו בכדי לעזור לנו.

העבודה שלנו היא, להכיר שאין סדרים ואין מציאות חתומה ומוחלטת. ביכולת של האדם יש מצב בו נגמרו האפשרויות והוא הגיע לסוף הדרך. כאן מגיע ענין הבטחון, להכיר שאצל הקב"ה אין שום מחסום ושום הגבלה והוא יכול להפוך סדרים ולחדש מצבים. (תפארת שמשון)

"יְכִי תֹאמְרוּ מֵה נֹאכַל בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעֵת הֵן לֹא נִזְרַע וְלֹא נִאָּסַף אֶת תְּבוּאָתָנוּ"

שאלה זו נשאלת בכל מיני מצבים בחיינו, כגון: איך נשב ונלמד, נתפרנס מהכולל ונחתן את ילדנו, ואכן עלינו לתת עליה את הדעת.

שורש הענין הוא, שנדרש מהאדם להתחזק במידת הבטחון בהשי"ת, שעניינה עזיבת הכל בידי הקב"ה. להכיר שהכל בידי שמים וביד השי"ת לפעול מבלי להיות תלוי במעשינו.

כשאדם נוסע במטוס והוא מרגיש שהמטוס מתנדנד באויר, הוא סומך ובוטח על הטייס שיודע את מלאכתו, ובאפשרותו להטיס את המטוס ללא כל תלות בנוסעים בו.

שביבי אור

כמה נפלא היה אילו...

החינוך, שיש להזהר שלא יהא נשמע מדבריו אפילו רמו שיכאיב ללב הזולת, כי התורה הקפידה הרבה באונאת (צער) דברים, לפי שהוא דבר קשה מאוד ללב הבריות, והרבה בני אדם יקפידו עליהם יותר מעל הממון!

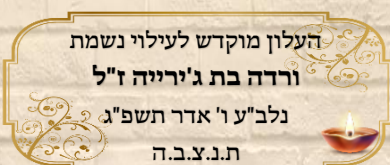
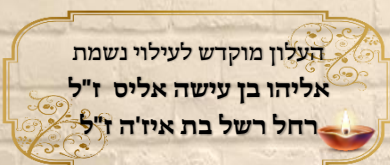
הבה נחשוב: כמה נפלא היה, אילו חיים היינו בחברה סלחנית, שאינה אוצרת בזכרונה חולשות ורגעים מביכים ונותנת אפשרות למחותם, לפתוח דף חדש ולהשתקם! אם כל אחד יקבל על עצמו לא לדוש בחולשות הזולת, בחסרונותיו ומעידותיו, הלא היינו כולנו מרוויחים, הלא כן? ומדוע לא יתחיל כל אחד לנהוג כן בפני עצמו, עד שייעשה הדבר למוסכמה כללית!

זאת, ועוד: הן חפצים היינו כ"כ, שגם במרום ישכחו לנו רגעים מביכים שאנו חפצים לשכחם. וכל מי שינהג כך כלפי הזולת – מובטח לו שינהגו כך במרום כלפיו, במידה כנגד מידה – היש לך רווח גדול מזה? ! (מעייני השבוע)

לכל אדם רגעים מביכים בחייו, רגעים שהיה רוצה למחוק מזכרונו, ועוד יותר – מזכרונו של אלו שראו או שמעו. אם היתה זו פליטת פה מביכה, כשל של רגע, אמירה שלא במקומה. בכל מאורנו רוצים היינו שיישכחו ויימחו מלב, ומקווים אנו שאכן כן הוא.

אך, מעניין: כשאנו רואים אחר שנכשל, שמעד, שנהג שלא כשורה – וכה נבוך הוא, כה אומלל. האמנם הסטנו מבטנו, השתדלנו שלא לראותו בשעת קלקלתו? האם עשינו עמו מה שרוצים היינו שיעשו עימנו. האם הסחנו את הארוע מלבנו, הדחקנו והשתדלנו שלא לזכור – על אחת כמה וכמה שלא לספר ולדווח, לא להרחיב את מעגל היודעים והלועגים?

והחשוב מכל: האם הקפדנו שלא להזכיר זאת בפניו, ואפילו ברמז? והרי זו עבירה מן התורה, בפרשתנו: "ולא תונו (תצערו) איש את עמיתו" - כלומר, שלא נאמר לישראל (ליהודי) דברים שיכאיבוהו ויצערוהו! וכתב שם בספר

העלון מוקדש לרפואה שלימה:
מרים חמדה בת אירן
ישי בן לאה
בתושח"י

מעשי צדיקים

ממנה בחתונתם. הוא החליט מראש שלא נאה ולא יאה לספר לאשתו על המעשה שאירע לו עם הכלה. אז מה עושים? - נכנס הרב פוייפר לחנות השעונים של חברת 'אומגה' ביוהנסבורג, וביקש לקנות שעון כמו זה שהיה לו. המוכר נקב במחיר יקר מאוד, בסך 2,000 דולרים, והרב פוייפר כבר היה מוכן להוציא את הכסף מכיסו, ולשלם. הייתה זו, מצידו, עבודת המידות גדולה עד מאוד, להקריב הון-עתק שכזה כדי לעשות חסד עם כלה ענייה. אבל הגר"א פוייפר עשה זאת, כמובן, בלב שלם ובשמחה מרובה.

לפתע נשמעת הודעה במערכת הכריזה של החנות המפוארת. הרב פוייפר שומע, ואינו מאמין... "הקונה הנכבד המתכוונן עתה לשלם 2,000 דולרים על שעון זה, מתכבד להגיע להנהלת החנות, ולקבלו חינם אין כסף!". הרב פוייפר מגיע אל לשכת המנהל, ואז מתברר לו שרשת חנויות השעונים היוקרתית החליטה להעניק לקונה המיליון שלה את המוצר שביקש לקנות - חינם אין כסף! רבה של הקהילה ניצל את המעמד וסיפר, בענווה גדולה, על המעשה שהתרחש בבית הדין. לידע, להודיע ולהיודע, שסיבת 'הקונה המיליון', איננה הסיבה האמיתית לזכייה הגדולה בשעון הזהב... קידוש השם גדול היה באותה שעה.

בספר 'ברכי נפשי' הובא סיפור מופלא עד מאוד על הגאון רבי אהרן פוייפר זצ"ל, שכיהן כרבה של יוהנסבורג בדרום אפריקה. ביושבו פעם בבית הדין של הקהילה, נכנסה לשם כלה, והרב פוייפר נחרד לדאותה בוכייה וממורת בבכי. לשאלתו מה אירע, השיבה הכלה, שחתנה הביא לה כמה מתנות, "ועכשיו התור שלי הוא להביא לו שעון זהב, ואין לי את האמצעים הכספיים הדרושים לכך".

הגר"א פוייפר לא חשב פעמיים. הוא הסיר את שעון הזהב היקר של חברת 'אומגה' שהיה ענוד על ידו, ואמר לכלה הבוכייה: "אתן לך את השעון במתנה, כדי שתביאי אותו לחתונך". ובעוד הכלה נדהמת מטוב-ליבו, ואינה מצליחה לקלוט את הנעשה, מראה לה הרב פוייפר שהשעון נראה ממש כמו שנקנה אתמול.

הרב מוציא מטלית לניקוי כלי זהב, ומצחצח את שעון 'אומגה' כדבעי, ולאחר שהיה מבריק ממש כמו חדש, איתר באחד הארונות קופסה מפוארת והניח את השעון בתוכה. ארז הרב את החבילה בנייר צלופן מבהיק, ומסרה לכלה, שלא מצאה את המלים כדי להודות לו על מעשהו הנאצל.

בצאתו מבית הדין, התלבט הרב פוייפר בשאלה מה ישיב לרעייתו הרבנית שתבקש לדעת היכן שעון הזהב שקיבל

אבני חינוך

ונערות יוצאים לרחובה של עיר, לחצוב להם בורות בורות נשברים אשר לא יכילו המים. הם למעשה בורחים מהבית ומאוורתו העכורה.

כלל גדול יהיה נקוט בידינו. כאשר ברצוננו להשביח את פירות האילן, עלינו להשביח את הקרקע ואת הגזע, ובשום אופן לא את הפרי. באותה מידה, אם נרצה להשביח את חינוך ילדינו, עלינו להשביח את עצמינו דווקא. כאשר נחיה חיים חדורי אמונה ובטחון בבורא עולם, חיים של קבלת יסורים באהבה, חיים של ראיית טוב בכל דבר שה' עושה עמנו, באופן זה נוכל להחדיר ללב ילדינו ערכים אמיתיים. שלושה שותפים הם באדם: הקב"ה, אביו ואימו. הקב"ה נעשה שותף עמנו בחינוך ילדינו. הגמרא אמנם מפרטת מה כל אחד מהשותפים תורם ליצירת הולד, אולם פשיטא, שגם במהלך הגידול השותפות ממשיכה. הדבר מעודד מאוד. עם שותף כזה לא יתכן שלא ניתן להצליח. אולם השותף התנה את השותפות עמו בתנאי ידוע: "זכור - שכנינה ביניהם". בית שיש בו שלום בין ההורים והם מכבדים זה את זה, יורדת השכינה ושורה ביניהם. אין לך דבר המבטיח את חינוך הבנים, יותר מאשר מעורבותו של הקב"ה. רבים משחרים לעצות ב"שלום בית" ובחינוך ילדים וכי יש עצה מועילה יותר מאשר להכניס את הבורא אל ביתנו פנימה! (פרקי מחשבה - הרב עזריאל טאובר)

שמחתם של הילדים ודרך עלייתם, אינן תלויות במצב הכלכלי או במצב הבריאותי שבבית. מצויים הרבה בתים עניים מאוד, או בתים רוויים במחלות וקשיים, שגידלו ילדים מאושרים. הגורם הקובע הוא, יחס ההורים למצבים שבהם מנסה אותם הבורא. אם במשך כל היום ההורים מבכים את העניות, מקנאים בשכנים העשירים ולא מקיימים את הציווי "ובכל מאודך", בכל מידה ומידה שהוא מודד לך, אזי הבית לא יהווה מקור להנחלת ערכים חינוכיים.

חשוב לדעת, לא קיים בעולם תחליף לחום ולשמחה שאב ואם יכולים להעניק לילדיהם. כל מה שהרחוב מציע, על שפע הבידור והבילוי, כל אלו לא מהווים תמורה לבית הורים חם ואוהב. ילד שגדל בבית מלא אמונה ושמחה לא יוותר עליו, הוא לא ימיר את האוירה הביתית החמה בשום עושר ורווחה גשמיים.

לצערנו, לעתים, מפאת לחץ החיים נעכרת האוירה בבית, בעקבות מתחים בין ההורים. האוירה נעשית מתוחה ועצבנית, שומעים תלונות ודיבורי כעס הדדיים, וממילא שוב אין הקרקע מוכנה לזריעת גרעיני חינוך.

ויותר מכך, ילד שמטבעו רגיל ואינו סובל לחץ, יפנה, חלילה במצב זה אל הבלי העולם, שהרי העולם מציע לו תחליפים מפותקים, ללא לחץ. זוהי אחת הסיבות שנערים

